

שם העבודה : הערכה קוגניטיבית, דרכי התמודדות ורווחה נפשית של אמהות ואבות עם יציאתו של ילדם ☸

הבוגר בעל מוגבלות קוגניטיבית לדיור בקהילה

שנה : 2009 ☸

מס' קטלוגי : 557 ☸

שם המגיש : גוני ינאי יצחק ☸

שם המנחה : ד"ר יעל גירון ☸

עבודת גמר לתואר מוסמך, בה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל אביב ☸

המלצות למחקרי המשך

מבחינה תיאורטית : רוב הספרות המחקרית מתייחסת להתמודדותו של הילד הבוגר בעל המוגבלות הקוגניטיבית עם יציאתו מהבית למסגרת דיור . מעטים המחקרים אשר עסקו בהתמודדות ההורים לאחר היציאה מהבית של בוגר בעל מוגבלות קוגניטיבית למסגרת דיור בקהילה. כמו כן, מעטים עוד יותר המחקרים בהם נשמע קול האבות בהתמודדות זו (טוביאס, 2006 ; לורי, 1999 ; שורץ, 1993) מאחר וידוע כי גם עבור אבות ההתמודדות זו משמעותית (ברק, 2006 ; שיהי, 2000 ; Levinson et al, 1978 ; Macgill, 1980 ; George & Gold, 1989) אנו ממליצים להרחיב את הבסיס התיאורטי המחקר והמחקרי בהיבט של ההתמודדות הורים עם יציאה זו ככלל ובפרט תוך התייחסות אל התמודדות האבות (כתוצאה מהממצא במחקרנו כי אבות כאמהות חווים את ההתמודדות עם היציאה מהבית באופן דומה).

בנוסף מרבית החומר המחקרי מתייחס לאנשים עם מוגבלות קוגניטיבית כחטיבה אחת. אלו האחרונים מכונים : "אנשים בעלי נכות התפתחותית", "נכות קוגניטיבית", "פיגור" (AAMR, 2002). מכאן גם שאין ספרות קודמת מגוונת בכל הנוגע לשוני בהתמודדויות הורים לילדים עם מוגבלות קוגניטיביות ברמות חומרה שונות. יש לבדוק מה מאפיין את ההתמודדות של הורים לילדים בעלי מוגבלויות קוגניטיביות שונות ובמה הדבר בא לידי ביטוי וכן להשוות את אופן ההתמודדות של הורים לבוגרים בעלי מוגבלויות אלה.

המלצות מתודולוגיות : אחת מהמגבלות המתודולוגיות נגעו לאורך השאלונים. יש לבחון העברת שאלונים קצרים יותר וממוקדים או העברתם בשתי נקודות זמן שונות בשני חלקים. מאחר ונמצא קושי לשיתוף רגשי של ההורים בשאלונים וכן מאחר ועולה מהמחקר כי תופעה זו עמוקה ורחבה, ומרבית המחקרים שהיו עד כה השתמשו בשאלונים סגורים (כלים סגורים) יש לבחון לשלב במחקרים עתידיים גם שיטות מחקר איכותניות.

כמו כן, על מנת לקבל התייחסות רחבה להתמודדות ההורים עם תופעת היציאה מהבית של ילדם הבוגר בעל מוגבלות קוגניטיבית למסגרת דיור בקהילה יש מקום לבצע מחקרי אורך. מומלץ לבצע מחקרים אלו בשלושה שלבים: האחד לפני המעבר, השני בסמוך למעבר והשלישי בטווח של בין שנה לשנתיים לאחר המעבר, כדי למצוא הבדלים בהערכתם הקוגניטיבית, שימוש באסטרטגיות התמודדות ורווחתם הנפשית של ההורים בתחומי חיים שונים.

כמו כן, מכיוון שקיימות בקהילה מסגרות דיור שונות להם מאפיינים שונים, מומלץ לבצע מחקרים אשר יבדקו את הקשר בין סוג ומאפייני מסגרת הדיור לבין הערכה קוגניטיבית, אסטרטגיות התמודדות ורווחה נפשית בקרב ההורים.